

Duncan Shelley: Az elme gyilkosai

Recenzió

Egy közel ezernyelcszáz oldalas, mára beszerezhetetlenné vált regénytrilógia (korábbi címén: a Kunoichi-trilógia) első kötetéről van szó. Az eredetileg 2000-ben, 2001-ben, majd 2005-ben megjelent sorozat legfontosabb részét az írói néven alkotó magyar szerző némileg átdolgozta, ami határozottan az előnyére vált.

A hivatalos irodalomtudomány által ponyvának vagy lektúrnek nevezett írások már több alkalommal szolgáltak pozitív meglepetésekkel az elmélyült és független olvasók számára. M. R. James, H. P. Lovecraft vagy Gustav Meyrink alkotásai után – hogy csak néhány nem megfelelően minősített író példáját említsük – így lehet ez most is. Ha a szóban forgó alkotás kevés szépirodalmi értékkel rendelkezik, és inkább egy modern filmforgatókönyv irodalmi változatának tűnik, a témája akkor is annyira fontos, s a maga módján oly nagyszerűen megírt, hogy *minden* gondolkozó olvasó könnyedén eltekint attól a kevéstől, amit az irodalom hivatalos képviselői hiányolhatnak. Kétségtelenül íróval, és mai módon, de professzionális, sőt zseniális íróval van dolgunk.

Talán nem örülne a meghatározásnak, ám lényegét tekintve egy *összeesküvéselméleti* regényről beszélünk, amelyet szerzője – igaz, "jobb elnevezés híján" – politikai *thriller*nek nevez. Az összeesküvéselméletek ama típusát képviseli, ahol a negatív szálak *emberi* lények, személyek kezében futnak össze. Azonban nem hagyhatjuk figyelmen kívül, hogy az író a *nem emberi* erőkre is tekintettel van, a negatív konspiráció ilyen princípiumait képviseli a "tudatlanság", a "hazugság" vagy a "tudatosság hiánya".

Mindaz, amit a "napi politika", a "hosszútávú politika" és az azt is meghaladó "mélypolitika" viszonyáról ír; arról, hogy az utóbbi képviselői minden esetben láthatatlanok; hogy a mélypolitika milyen "hálózatokon" keresztül és hogyan érvényesíti magát (anélkül, hogy az utóbbiak vezetői is ismertek lennének) – nos, mindaz túlságosan valószínű ahhoz, hogy pusztán regénynek minősítsük a könyvet. Bizonyára jobban meg lehetne alkotni a "mélyvilág" és az azt meghatározó "legfelsőbb kaszt" alakjait, kifejezőbb neveket lehetne adni nekik, de a karakterek, beleértve a hosszútávú politika képviselőinek életét, jellemét és módszereit, mégis meglepően reálisak. Annyira, hogy komoly ember számára kétség nem férhet hozzá: a politikával összefonódott világ nagyjából pontosan így működik korunkban.

Felettébb szimpatikus a történelem két fő irányvonalra, a "metafizikus világgép" és a "materialista világgép" képviselőire történő felosztása (ha csupán rövid sorok erejéig is), s nemcsak az író materializmus ellenessége és kritikája, hanem e gondolat való-igazsága miatt. (Jeleznünk kell, hogy az utóbbi világgép befolyása mára oly nagy, hogy ágensei immár jogot formálnak a "mi a metafizika" meghatározására is.) Különösen figyelemre méltó, amit az író a "tekintélyek" negatív szerepe kapcsán ír noha itt némileg elveti a súlykot, és kevésbé hangsúlyozza a pozitív, valóban szellemi tekintélyek jelentőségét.

Mindezek a felvetések regényes fordulatok, izgalmas történések közepette hangzanak el. Bármilyen katartikusak legyenek a cselekmények, félő, hogy az olvasó túlságosan azokra, nem a történetmesélő lényegi, cselekmények feletti „történetére” figyel. Pedig elképesztő mindannak fontossága, amit az ideológiai „máz”, a pszichológia, a modern oktatás, az egészségügy, vagy a média tekintetében feltár. Ennyire összeszedett és jó médiakritikát – például – talán soha nem írtak még, különösen úgy nem, hogy a szerző a mű vége felé az adekvát ellenakciók mibenlétét is körvonalazza.

Habár megalkotja és felszólít rá, Duncan Shelley mindenesetre nem viszi végbe teljesen következetesen a "legfelsőbb kaszt elleni harcot". A regényben csaknem mindenki, aki ezt az utat járja, szép és kívánatos, jó körülményekkel, anyagi támogatottsággal rendelkezik. Pedig biztos, hogy akinek ma esélye van arra, hogy sikeresen szembeszálljon, világi értelemben majdnem teljesen mellőzött, valószínűleg nem él jó körülmények között (noha nem tehetségtelen vagy béna) és gyakran nem is ismeri a társait. Ugyancsak biztos, hogy a legfelsőbb kaszt elleni harc – a könyv által (érthető módon) sugallt aktivizmussal szemben – inkább ideológiai, világnézeti és szemléletbeli harc. A legfelsőbb kaszttal való szembenállás nem marad fenn valóságosan, csak ha az ember ténylegesen harcol; ám a harcnak, ahhoz, hogy mai nap is fennálló legyen, mindenekelőtt benső harcnak kell lennie: *a legfelsőbb kaszt bennünk megvalósuló ideológiai és szemléleti befolyásai ellen* vívott harcnak. A számos "nácizás", "hitlerezés" és "sötét közepkorozás" sajnos a szerző következtelenségét és a legfelsőbb kaszt hatalmas befolyását mutatja.

Julius Andan: A világ a színpalak mögött

Ez a mű annak a "könyvbeli könyvnek" a teljes változata, amit *Az elme gyilkosai* című regénysorozat első részében az egyik főszereplő ír. A trilógia első kötetét olvasva, a regényes körülmények, fordulatok és iz-

galmak helyett mi gyakran azt vártuk, mikor érkezünk már olyan részhez, ahol Julius Andan e könyvet írja. Ott "A rendszer hiteles krónikája" volt a címe, ez most *A világ a színpalak mögöttre* változott. Nemcsak kiemelt, külön megjelöltetett, hanem kibővített és kidolgozott változat. A szerző ugyanaz, csak ezúttal nem a Duncan Shelley nevet használja, hanem a regénybeli főszereplő nevéhez ragaszkodik.

Julius Andan igazán figyelemre méltó karakter. Ő "Az áruló", aki huszonöt éven át szolgált a "legfelsőbb kasztot", majd elárulta és elkezdte leleplezni. A "mélypolitika" ideológiai hálózatának vezetője volt (amely alá többek között az összes média tartozik), azzal a feladattal, hogy a legfelsőbb kaszt hatalmát szolgáló eszméket alkosson, gyártasson és terjesztessen el. Látható ember volt, de hatalmas befolyása ismeretlen. Most igaz ember lett. Ilyen fordulat egészen valószínűtlen, ám csak addig, amíg nem gondolunk arra, hogy mindannyiunkban ott lakozik a legfelsőbb kaszt szolgálója, és az is, aki – befolyásainak bilincseit lerázva – végre elárulja azt.

Olvasva e könyvet az a benyomás támadt bennünk, hogy nagyobb volt a *hatása Az elme gyilkosai I.* részeként – akkor is, ha ott nem teljesen kidolgozott formájában szerepel. Mintha a szerző túlírt volna, vagy nem értene annyira az elméleti írásokhoz szükséges írásmóddhoz, mint amennyire a regényekhez szükségeshez ért. Andan könyve mindazonáltal fontos könyv, minden mai családban ott lenne a helye. Kötelező olvasmány minden szabadságra törekvő embernek: azoknak, akik az előírt kötelező nézetektől is *szabadulni* akarnak. Az író tényleg jó érvelő, és leleplezi a mai ember főbb életterületeit érintő ideológiákat, mesterségesen elterjesztett nézeteket, elveket.

Néhány súlyos – és biztos hibát azonban legalább is jeleznünk kell. Egészen bizonyos, hogy a korábbi időszakokban a legfelsőbb kaszt nem olyan mértékben és nem úgy létezett, mint manapság. Ennek ellenkezőjét állítani már *Az elme gyilkosai I.* gondolati színvonalát is rontotta. A kolostorok vagy paloták mélyén megvalósuló esetleges összeesküvésekről, ellentétben a modern világban zajlókkal, nincs konkrét tapasztalatunk. A mára vonatkozó következtetéseinket nem vetíthetjük minden további nélkül a múltba. Például az agy bonyolultságával mindent megmagyarázni akaró mai nézet nem rokonítható az Isten kifürkészhetetlenségére vonatkozó korábbi kijelentésekkel holott a szerző az utóbbiakat ugyanúgy a legfelső kaszt ideológiai befolyásának számlájára írja. *Teljesen ismeretlen* előtte a történelem bizonyos pontján megjelenő antitradíció gondolata, amely a legfelsőbb kaszt minden ténykedésének közös nevezője. Ha az antitradíció gyökerei bizonyos szempontból az aranykorig visszanyúlnak, és ha a tradicionális korszakokban is felütötte a fejét, a legfelsőbb kaszt uralomra jutása lényegében egybeesik az antitradíció uralomra jutásával. Persze nehéz lenne elmagyarázni ezt olyan embernek, aki a

keresztény évszázadokat az inkvizícióval és a dogmatizmussal azonosítja, a tradíciót pedig vaskalapos konzervativizmussal és maradisággal. Szóval, minimum lehetetlen, hogy az ősi civilizációk létrejötte emberi csinálmány, valamiféle modern értelemben vett találmány lett volna, és hogy a legfelsőbb kaszt hozta volna létre a legelsőt. Kétségtelenül ott bábáskodhatott már a születésénél, azonban hosszú idő telt el, amíg hatalomra jutott, majd addig, hogy hatalma akkora lett, mint manapság.

Hasonlóképpen ellentmond a tapasztalatnak az az állítás, hogy a nemek fontosságának hangsúlyozása ma a legfelsőbb kaszt ideológiai fegyvere volna, az „oszd meg és uralkodj” jegyében. Ezzel szemben azt látjuk, hogy minden erővel és eszközzel a nemi jellegek eltüntetésén fáradoznak, hogy itt is inkább összemosás, nem pedig megosztás" folyik. Az igazság az, hogy talán a nemzeti kérdések területe az egyetlen, ahol ma a „mélypolitika” képviselői a megosztás módszeréhez nyúlnak – ám itt is egyre kevésbé. A megkülönböztetés minden téren szitokszóvá vált, a nemi eszmények már csak maradványszerűen léteznek.

E dolgokon kívül, bármily logikus és meggyőző érvelő is Andan, van itt még valami, ami látszólag a könyv stílusát érinti. A lélek védelmében írt, materializmus- és pszichiátiaellenes részeknél feltűnik az embernek, hogy az érvelés és a megfogalmazás olykor tulajdonképpen gyerekes. Na nem egy filozófiai nyelvezetet hiányolunk, amely ma egyébként is álságos, és ritkán éri meg az értelmezésbeli erőfeszítéseket, hanem különösen az említett pontokon L. Ron Hubbard felületes kinyilatkoztatásai kezdenek az eszünkbe jutni. Nyilvánvalóan innen a „tudomány” túlhangsúlyozása és egy bizonyos "humán tudomány" felemlegetése.

Mi mindenesetre nem szeretnénk olyan világban élni, ahol a világ és az ember képezik a legmagasabb referenciapontokat. Hogy miért? Mert a könyv által jogosan bírált dolgok mellett a legfelsőbb kaszt ideológusai is mindig ezekre hivatkoznak.

(hr)